

مجموعه پروتکل‌های رشته تخصصی پزشکی قانونی بالینی (کاربرد بیمارستانی)

- بررسی سیستماتیک حطاهای پزشکی
- مدیریت بخش مسمومیتها
- تعیین علت فوت و صدور جواز دفن
- مستندات مجوزات معالجات
- پروتکل‌های تروما تولوژی قانونی
- رویدادهای بیهوشی
- مدیریت حوادث ناگوار درمان
- پروتکل اتوپسی بیمارستانی
- رویدادهای دارویی و انتقال خون

مؤلف :

دکتر مهدی مصری استادیار دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله - متخصص پزشکی قانونی - نویسنده مسمومیتها

با همکاری :

دکتر بابک مصطفی زاده دانشیار دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

دکتر شکوه پوربابایی متخصص پزشکی قانونی

دکتر غلامعلی دوروشی متخصص پزشکی قانونی - استادیار دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

دکتر رویا فاتحی متخصص پزشکی قانونی

دکتر حسن وطن دوست متخصص پزشکی قانونی

دکتر ذکریا ذکریایی استادیار دانشگاه علوم پزشکی مازندران - متخصص پزشکی قانونی - فلوشیپ مسمومیتها

تحت نظر :

دکتر حسن توفیقی استاد دانشگاه علوم پزشکی تهران

دکتر اردشیر شیخ آزادی استاد دانشگاه علوم پزشکی تهران

عنوان و نام پدیدآور	مجموعه پروتکل‌های بالینی (کاربرد بیمارستانی) رشته تخصصی پزشکی قانونی
مشخصات نشر	تهران : انتشارات رسانه تخصصی، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	۲۷۸ص.
شابک	978-600-2931-26-9
وضعیت فهرست نویسی	فیبای مختصر
یادداشت	فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: http://opac.nlai.ir قابل دسترسی است
یادداشت	مهدی مصری، اردشیر شیخ آزادی، بابک مصطفی زاده، شکوه پوربابایی و...
شناسه افزوده	مصری، مهدی
شماره کتابخانه ملی	۳۷۸۶۹۶۳

نشانی : تهران، ضلع غربی میدان فردوسی، خیابان یاس، کوچه جهانگیر، ساختمان یاس شرقی، طبقه سوم، واحد ۱۳
تلفن : ۰۹۱۲۳۰۴۹۱۰۹ - ۶۶۷۳۷۳۳۲ - ۶۶۷۳۷۱۳۳

مجموعه پروتکل‌های رشته تخصصی پزشکی قانونی بالینی (کاربرد بیمارستانی)

- مؤلف : دکتر مهدی مصری
- با همکاری : دکتر بابک مصطفی زاده، دکتر شکوه پوربابایی، دکتر غلامعلی دوروشی، دکتر رویا فاتحی، دکتر حسن وطن دوست، دکتر ذکریا ذکریایی
- تحت نظر : استاد دکتر حسن توفیقی، استاد دکتر اردشیر شیخ آزادی
- شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۲۹۳-۱۲۶-۹
- نوبت چاپ : اول / ۱۳۹۴
- شمارگان : ۵۰۰ نسخه
- قیمت : ۲۵۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

۶	مقدمه
۷	فصل ۱: مدارک پزشکی
۹	درباره مدارک پزشکی
۱۰	تعریف و اهمیت مدارک پزشکی
۱۲	منابع تولید اطلاعات پرونده پزشکی
۱۳	چارت تشکیلات و واحدهای زیر مجموعه بخش مدارک پزشکی
۱۴	اهمیت مستندسازی مدارک پزشکی
۱۴	مدارک پزشکی و جنبه های قانونی
۱۵	مدارک پزشکی و تحقیقات پزشکی
۱۵	مالکیت و محرمانگی مدارک پزشکی
۱۶	نقش فرم ها در بیمارستان
۱۶	فوائد برنامه استاندارد فرم ها در ایران
۱۶	ارزیابی کمی و کیفی مدارک پزشکی و اهمیت آن در خدمات بهداشتی و درمانی
۱۷	کمیته مدارک پزشکی
۱۸	اخلاق حرفه ای مدارک پزشکی
۱۸	منشور حقوقی بیمار
۱۹	رضایت و رضایت نامه
۲۰	رضایت آگاهانه چیست ؟
۲۰	رضایت نامه در موارد خاص
۲۱	رضایت نامه در موارد اورژانسی
۲۱	برائت نامه
۲۱	امحاء
۲۲	مدت زمان نگهداری اوراق و پرونده های بیمارستانی
۲۵	فصل ۲: خطاهای پزشکی
۲۷	تعریف خطای پزشکی
۲۷	تعریف خطای پزشکی از دیدگاه پزشکی آمریکا
۲۸	آمارهای گویا
۲۹	آمار خطاهای پزشکی

۳۰	طبقه‌بندی خطاهای پزشکی
۳۱	انواع خطاهای پزشکی
۳۳	تقسیم‌بندی دیگر خطاها
۳۴	صدمات قابل پیشگیری
۳۷	بررسی مشکلات کیفی در سیر درمان
۳۸	تحلیل ریشه‌ای در مدیریت خطای پزشکی
۴۳	تحلیل علل ریشه‌ای خطاهای پزشکی
۴۵	علل خطاهای پزشکی
۴۵	دلایل پیدایش خطای پزشکی
۵۲	قصور پزشکی
۵۴	سیستم ارائه خدمات بهداشتی و درمانی
۵۶	طبقه‌بندی انواع خطاها (بر اساس مدل ریرن)
۵۹	تعریف رویداد
۶۳	رویدادنگاری داستانی (روایتی)
۷۲	ابزار پنج چرا
۷۸	نوشتن گزارش تحقیق
۸۰	راههای پیشگیری از خطاهای پزشکی

فصل ۳: مدیریت وقایع ناگوار

۸۱	از دست دادن دائمی ساختار و عملکرد عضو یا ارگان‌های بدن
۸۳	واکنش‌های مهم در رابطه با ترانسفوزیون خون و فرآورده‌های خونی (تزریق خون اشتباه)
۸۵	رویدادهای مهم بیهوشی
۸۸	واکنش‌های مضر دارویی مهم که باعث آسیب به بیمار شده‌اند
۹۰	خطاهای دارویی
۹۴	خطاهای جراحی
۹۷	تفاوت‌های مهم تشخیص قبل و بعد از جراحی
۱۰۱	

فصل ۴: مجموعه پروتکل‌های بالینی رشته پزشکی قانونی

۱۰۳	راهنمای تدوین پروتکل‌های طبابت بالینی
۱۰۵	پروتکل تروماتولوژی وضعیت (تروماشناسی)
۱۰۶	پروتکل اجرایی بخش مستقل مسمومین
۱۲۷	پروتکل تعیین کدهای اخلاقی در مدیریت تخت
۱۴۹	پروتکل صدور جواز دفن و اتوپسی بیمارستانی و تعیین علت فوت استاندارد
۱۵۷	

فرم رضایت آگاهانه اتوپسی (کالبدگشایی) بیمارستانی قبل از شروع درمان طبی یا مستند به وصیت متوفی	۱۶۵
فرم رضایت آگاهانه اتوپسی کلینیکال	۱۶۶
اتوپسی پریناتال	۱۶۷
برگه درخواست خلاصه گزارش پاراکلینیک	۱۶۹
معاینه ظاهری گزارش نهایی کالبد گشایی	۱۷۳

فصل ۵: آشنایی با گواهی فوت و صدور جواز دفن و تعیین چند نمونه علت فوت	۱۸۳
تعاریف مرگ شناسی و علل فوت	۱۸۶
ضرورت ثبت علل مرگ	۱۹۳
جواز دفن	۱۹۵
نمونه نوشتن علت فوت	۱۹۸

فصل ۶: عوارض پزشکی (اعمال جراحی، طبی و مداخله ای)	۲۰۷
انسداد عروق کرونر قلبی ۱	۲۰۹
اورولوژی	۲۱۱
جراحی اعصاب	۲۱۳
طب مکمل - ازن تراپی	۲۱۵
جراحی عمومی	۲۱۷
شکم حاد جراحی ERCP	۲۱۹
ارتوپدی	۲۲۱

فصل ۷: ضمائم و مستندات و نمونه برخی فرمهای قانونی	۲۴۹
رضایت نامه و براءت نامه و جنبه های قانونی آن	۲۵۳
برگ رضایت عمل و براءت ذمه پزشک معالج	۲۵۷
رضایت نامه آگاهانه و براءت نامه	۲۷۰
فرم شرکت در فعالیت تحقیقاتی	۲۷۲
فرم استفاده از خون و فرآورده های خونی	۲۷۳
فرم عواقب و خطرات قطع درمان و ترخیص با رضایت بیمار	۲۷۴
فرم عوارض یا عواقب احتمالی استفاده از روش تشخیص یا درمانی غیرتهاجمی	۲۷۴
فرم رضایت نامه آگاهانه و براءت نامه	۲۷۵
منابع	۲۷۶

مقدمه

پیچیدگی جوامع بشری در قرن بیست و یکم ابعاد گسترده و مختلفی به زندگی انسان داده و علوم مختلف را وادار به چاره‌اندیشی برای پاسخگویی به نیازهای بشر نموده است. در عصر حاضر، سرعت تحول و پیشرفت در تکنولوژی و علوم تجربی با هیچ زمان دیگری قابل قیاس نیست. رشته‌های مختلف پزشکی نیز پا به پای علوم دیگر در حال پیشرفت و توسعه و تحول هستند. در همین راستا رشته تخصصی پزشکی قانونی یکی از رشته‌های تخصصی پزشکی است که در سه محور پزشکی قانونی بالینی، تشخیص و درمان مسمومیتها، تشریح و آسیب شناسی قانونی به ارائه خدمات مهم و ارزشمندی در دانشگاههای علوم پزشکی، مراکز آموزشی - درمانی و سازمان پزشکی قانونی می‌پردازد.

خدمات تشخیصی - درمانی مورد نیاز بیماران مسموم توسط فارغ‌التحصیلان رشته پزشکی قانونی و دوره فلوشیپ مسمومیتها ارائه می‌شود و سایر مستقیم با حفظ و ارتقاء سلامت بیماران مرتبط است. متخصصان پزشکی قانونی شاغل در سیستم قضایی نیز از اجزای تشریح، آسیب شناسی قانونی و سم‌شناسی جنایی نقش ارزشمندی بعنوان کارشناس در کشف جرم، پیگیری مجرمین دارند. شاخه بالینی رشته تخصصی پزشکی قانونی هم با ارائه خدمات کارشناسی و مشاوره‌ای در مراکز درمانی علاوه بر کمک به کشف جرم کمک فراوانی به حفظ حقوق بیماران و کادر معالج می‌نماید. در سالهای اخیر پزشکی قانونی بالینی در دنیا بسرعت توسعه و حضور متخصصان پزشکی قانونی در بیمارستانها گسترش یافته است. در ایران نیز شاغلین رشته‌های مختلف تخصصی پزشکی و پیراپزشکی بتدریج با نقشها، وظایف و اهمیت حضور این متخصصین پزشکی قانونی بالینی در بیمارستانها آشنا شده و از خدمات مشاوره و کارشناسی آنها در موارد متعدد و متنوع استفاده می‌کنند.

کتاب حاضر به برخی از اهمیت‌های رشته پزشکی قانونی بالینی، ابعاد ساختاری و کاربردهای بیمارستانی این رشته تخصصی پرداخته است و امید است فتح بایی باشد تا همکاران رشته‌های تخصصی مختلف پزشکی و پیراپزشکی، دستیاران و دانشجویان رشته‌های مختلف علوم پزشکی و پیراپزشکی در این مقوله آموزشهای لازم و ضروری را جویا شده و کسب نمایند. همچنین امید است انتشار این کتاب مسیر تدوین کتب کامل‌تر را که بتوانند چالشهای متعدد پزشکی، حقوقی و قانونی در بیمارستانها را به حداقل برسانند هموار و تسهیل نماید. در اینجا لازم می‌دانم از زحمات بیدریغ جناب آقای دکتر مهدی مصری استادیار دانشگاه علوم پزشکی بقیه اعجاز (عج) و سایر همکاران که با تدوین این کتاب گام ارزشمندی در این راستا برداشته‌اند کمال تشکر و امتنان را ابراز نمایم.

دکتر اردشیر شیخ‌آزادی

استاد دانشگاه علوم پزشکی تهران

دبیر مورد تخصصی رشته پزشکی قانونی ایران

خرداد ۱۳۹۴